

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. iij. Vtrum in generatione detur resolutio vsque ad materiam primam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

recipiat formam nouam. Sed carentia veteris formae, corruptio est: ergo corruptio est prior quam generatio. Deinde vera est haec causalis, *Ideo materia proximè apta est ad recipiendam formam, & ideo illam recipit, quia non habet veterem*: ergo prius est carere vetere forma, quam recipere nouam.

Resp. negando primam maiorem, quia materia proximè apta est vt recipiat nouam formam, quando intelligitur esse proximè disposita ad expulsi- nem veteris formae; non enim opus est vt actu careat veteri forma; sed satis est vt proximè disposita sit ad eam carentiam. Quando habet aliquid incompossibile cum forma noua, potest esse apta vt eam recipiat, si sit in eo statu in quo forma noua statim expellat illud incompossibile. Quemadmodum proximè sum aptus ad motum localem in cubiculo, quod est plenum aëre, quia proximè aptus sum ad expellendum aërem cubiculi: similiter enim forma noua proximè apta est vt sit in materia, si tales sint dispositiones in materia vt forma noua expellere possit veterem formam. Negatur autem quod causalis haec vera sit, *Ideo materia proximè apta est ad receptionem nouae formae, quia caret forma vetere*; non enim ideo recipit nouam, quia caret vetere; sed potius ideo vetere caret, quia nouam recipit. Carentia ergo veteris formae non est causa introductionis nouae formae, sed est conditio requisita in posteriori natura.

Obiicitur secundò. Finis in exequutione posterior est quam media: sed generatio est finis, corruptio enim intenditur propter generationem: ergo generatio in exequutione posterior est quam corruptio.

Respondet finem esse posteriorem mediis per se concurrentibus; non esse posteriorem mediis concurrentibus tantum per accidens. Corruptio per se non concurret ad generationem, sed per accidens illi coniuncta est vt conditio in posteriori natura necessaria; ideo non est prior corruptione.

Obiicitur tertio. Si generatio est prior corruptione, sequitur quod in eodem instanti simul in materia erunt duae formae; in illo enim priori, quo generatio praecedit corruptionem, est sine dubio noua forma genita; non enim est generatio sine forma genita: & est etiam forma corruptenda, quia forma est quandiu non est corrupta; quando autem nondum est corruptio, forma non est corrupta: ergo quandiu non est corruptio, est forma. Sed in illo instanti, quo generatio praecedit corruptionem, nondum est corruptio: ergo in illo instanti est forma vetus: ergo simul sunt forma vetus, & forma noua.

Resp. nullo modo sequi, quod duae formae simul sint in materia; nam quo instanti temporis est generatio, eodem etiam est corruptio; atque adeo eo instanti forma vetus desinit extrinsecè, ita vt dicere liceat, *Nunc non est, cum prius esset*. Instantia enim naturae non sunt instantia durationis, sed solum dependentiae. Itaque negatur illa propositio, *In illo priori natura, quo generatio praecedit corruptionem, nondum est corruptio*. Negatur, inquam, quia in illo priori est corruptio, sed dependenter à generatione; instans enim natura non est instans in quo, sed instans à quo: non igitur licet dicere, *Nunc est generatio, & non est corruptio*; sed vtraque tunc ita est, vt vna dependeat ab alia, non autem contrà.

Obiicitur quarto. Quoties duo inuicem pugnando vnum destruit aliud, necesse est vt sint simul; quomodo enim id quod est, pugnare potest

A cum eo quod non est? Sed forma ignis v.g. expellit formam ligni pugnando cum ea: ergo forma ignis & forma ligni sunt simul; ignis enim v.g. non pugnat cum ligno tunc quando non est adhuc productus; neque pugnat cum ligno tunc quando lignum non est: ergo pugnat tunc quando sunt ambo simul.

Resp. pugnam istam formarum impossibilitatem non debere sic intelligi, vt vna singulari veluti certamine congregiatur cum altera; sed in eo consistere hanc pugnam, vt vna compati non possit alteram, sed ea introducta necesse sit alteram abscedere; pugna enim ista est impossibilitas duarum formarum, quarum vna non alteram ferit, aut vulnerat, sed accessu suo facit vt abscedat, & non sit. Ignis ergo pugnat cum ligno eo instanti, quo primum est ignis, & primum non est lignum.

SECTIO III.

Virum in generatione detur resolutio vsque ad materiam primam.

Dixi quidditatem generationis & corruptionis substantialis: nunc de vtraque simul inquiri potest, vtrum quando compositum vnum substantiale de nouo gignitur, & aliud destruitur, manente materia prima eadem in vtroque, ita pereat prior forma substantialis, vt cum ea pereant omnia etiam accidentia, quae satellitium erant veteris formae, adueniantque accidentia omnino noua cum forma noua, quae sua etiam adducat accidentia; sic enim sola manebit materia prima compositi destructi sub composito genito.

Dico primò, videri omnino certum, quod in generatione substantiali nunquam dari potest resolutio vsque ad materiam, sed multa manent in composito genito accidentia compositi corrupti. Ita docent multi, quos adducit Suarez *disp. 11. sect. 2.* vbi etiam late probat illam fuisse sententiam S. Thomae; cum tamen Thomistae omnes eant in contrariam.

Ratio est primò, quia non pereunt accidentia omnia, quae fuerunt in composito corrupto, si nulla possit assignari causa eorum accidentium, quae sunt in genito: sed saepe nulla causa potest assignari accidentium quae sunt in genito; si non sunt eadem accidentia quae fuerunt in corrupto: ergo eadem accidentia quae fuerunt in corrupto, manent in genito; & sic non fit resolutio vsque ad materiam primam. Probatur minor: moriatur aliquis in aqua frigida plures in corpore habens cicatrices; tunc sub forma cadaueris manent omnes cicatrices, imò & calor ipse manet aliquandiu. Causa illarum cicatricum non est aqua, neque forma cadaueris, vt patet; alioqui omnia cadauera cicatrices haberent, quando mors in aqua contingit. Caloris etiam illius causa non est aqua frigida, neque forma cadaueris, cui connaturale frigus est, non calor. Imò & figuram hominis quis producere potest nouam, si prior destruitur? Non enim recurrere licet ad formam cadaueris determinatam à materia sic prius disposita, vt talia exigat accidentia: nam si pereunt accidentia omnia, pereunt etiam omnes dispositiones materiae prius sic affectae: manetque materia omnino nuda: sed materia nuda non exigit magis vnum accidens quam aliud: ergo materia non determinat formam cadaueris ad productionem horum accidentium.

Conclusio
negatiua.

Secunda
obiectio.

Tertia ob-
iectio.

Quarta ob-
iectio.

Secundò si datur resolutio vsque ad materiam primam in generatione, forma de nouo genita nullam habet causam proximam à qua possit produci: nam accidentia sola possunt immediatè producere formam, vt probauit 2. *Physicorum*, & tenent Thomistæ: sed accidentia nulla poterunt producere formam; ea enim quæ sunt in agente, non producant, cum illud sepe absit, & mortuum sit quando viuens producit; illa verò accidentia quæ sunt in passio, pereunt omnia in instanti generationis: ergo nulla sunt accidentia quæ producere possint formam. Imò inutiles omnino erunt dispositiones omnes, quæ in materiam introducuntur, si debent omnes perire adueniente noua forma.

Tertiò sequeretur omnino, quod dici posset de eodem, & eodem tempore, *est, & non est*: volo enim spoliari diuinitus lignum omni frigore, & in ignem conici; tunc ignis in instanti producet calorem, & generabit ignem: ille calor erit in eo instanti, quia producit; & non erit, quia accidentia corrupti non sunt in genito: ergo erit, & non erit.

Obiicitur primò, Aristotelem sepius indicasse resolutionem hanc vsque ad materiam primam; dicit enim quod in generatione *nullum manet sensibile*; quod est nullum manere accidens in generatione. 1. *Physicorum* de materia prima loquens sic ait: *Si quid corrumpitur, in hoc abiit ultimum*; quod sanè aliud non est quàm dari resolutionem vsque ad materiam primam. Et alibi ait quod *destructis primis substantiis nihil remanet*.

Resp. Aristotelem omnino à nobis stare; docet enim v. g. elementa symbola mutari facilius inuicem, quàm dissimila, quia in illis vna tantum mutatur qualitas, cum in aliis mutetur duplex. Cum ergo ait, quod in generatione nullum remanet sensibile, significat, vt dixi, non manere compositum idem substantiale. Destructis primis substantiis, docet destruenda esse omnia, quia si nulla essent composita substantia, non essent vlla etiam accidentia: non docet quod destructa vna prima substantia, pereunt omnia quæ prius erant accidentia. Denique verè dicit quod in materiam primam vltimò abirent composita, si eo modo resoluui ulterius non possent.

Obiicitur secundò. Substantia prior est quàm accidens: sed si accidentia corrupti manent in genito, substantia non erit prior illo accidente quod remanet: ergo nullum accidens corrupti manet in genito. Deinde sicut substantia se habet ad accidens, ita compositum substantiale se habet ad accidentale: sed substantia est prior quàm accidens: ergo compositum substantiale prius est quàm compositum accidentale.

Resp. verum esse quod substantia quæ subiectum est inhaesionis, prior est accidente, nempe materia prima: sed substantia quæ non est subiectum inhaesionis, nempe compositum substantiale, non est prior accidente. Similiter verum est, quod sicut se habet substantia, quæ est subiectum inhaesionis, ad accidens, ita se habet compositum substantiale ad accidentale: sed non substantia quæ non est subiectum inhaesionis.

Obiicitur tertiò. Prius est materiam habere formam substantialem, quàm accidentalem: atqui si non fiat resolutio vsque ad materiam primam, prius habebit materia formam accidentalem, quàm formam substantialem: ergo sit illa resolutio. Probat maior. Esse simpliciter prius est quàm esse secundum quid: v. g. prius est aliquem esse homi-

nem, quàm esse album: sed forma substantialis dat esse simpliciter, forma verò accidentalis dat tantum esse secundum quid: ergo materia prius habet formam substantialem quàm accidentalem. Deinde idem est ordo in recipiendo qui est respiciendo: sed materia respicit prius formam substantialem: ergo prius etiam illam recipit.

Resp. negando quod materia prius habeat formam substantialem, & quod esse simpliciter prius sit quàm esse secundum quid; hæc enim omnia falsa sunt, nec possunt probari, quamquam etiam distinguere possent: *Materia prius habet formam substantialem indefinitè sumptam*, id est aliquam formam substantialem, concedo; prius habet formam substantialem sumptam distributivè, nego. Sicut etiam non est verum quod idem sit ordo in recipiendo qui est in respiciendo.

Obiicitur quartò. Si accidentia corrupti manent in genito, sequitur quod proprietates non emanant ab ipsa rei essentia; sunt enim ante illam, vt patet. Deinde subiectum inhaesionis accidentium est totum substantiale: ergo mutato toto substantiali, tolluntur accidentia, quæ non migrant de subiecto in subiectum.

Resp. vt proprietates emanent ab essentia rei in eo gradu in quo sunt proprietates, non esse necesse vt emanent secundum omnes gradus; nam calor v. g. est proprietates ignis proptèr est in certo gradu, & in eo gradu emanat ab ipsa forma ignis. Quod addebatur de subiecto accidentium, longiore exigat explicationem.

Dico secundò, accidentia materialia immediatè inherere soli quantitati; quantitatem autem esse in materia sola vt in subiecto inhaesionis, in composito autem vt in subiecto denominationis.

Ratio evidens est. Primò enim quod qualitates omnes inhaereant quantitati, patet ex mysterio Eucharistiæ, in quo sola quantitas est extra subiectum, & reliqua sustentant accidentia. Secundò quod quantitas non inhaereat toti composito, certum est, alioqui deberet in homine quantitas inherere animæ rationali, & efficere illam quantam, albam & nigram: nam inherere alteri vt subiecto, est informare; informare autem est transfundere illi suum effectum formalem. Imò etiam forma materialis presupponit semper quantitatem, quia non potest educi ex materia nisi illa fuerit quantitas.

Obiicitur primò. Forma materialis quanta est, & extensa: sed si quantitas non sit in forma materiali vt in subiecto inhaesionis, sed soli materie inhaereat forma materialis, non magis dici debeat quanta, quàm anima rationalis; idem enim erit quanta, quia vnitur materie quantæ, cui etiam æquè vnitur anima rationalis: ergo quantitas inheret formæ substantiali.

Resp. formam substantialem materialem idem dici quantam & extensam, quia sic vnitur materie quantæ vt existere sine illa nequeat; animam verò rationalem non dici quantam, quia potest existere sine quantitate, sicut non dicitur materialis, eo quod existere possit absque materia.

Obiicitur secundò. Accidentia quæ sunt proprietates ipsius formæ, necessariò sunt in ipsa forma inhaesiue, alioqui non sequerentur formam, nec essent eius proprietates; imò si forma conseruaretur diuinitus sine omni materia, non deberet esse sine vllis accidentibus; si enim forma substantia est, necessariò substantia accidentibus.

Resp. nullum accidens inherere formæ, nec est necesse vt proprietates formæ inhaereant illi vt subiecto inhaesionis; sed satis est vt sint in eodem

Prima obiectio.

Secunda obiectio.

Tertia obiectio.

dem composito, præsertim cum magis proprietates sint compositæ. Neque necesse est ut qualibet substantia subiect accidentibus tanquam subiecto in hætionis; sed satis est quod illis subiect ut subiecto denominationis. Si autem poneretur diuinitus forma extra subiectum, illa non seruaret naturaliter vllum accidens.

SECTIO IV.

Possint res corrupta iterum produci.

Difficultas primò est, vtrum ad naturaliter, & absque miraculo possit fieri. Secundò, vtrum diuinitus, & cum miraculo reproduci possit tum ens permanens, tum successiuum.

Impossibi-
lis repro-
ductio.

Dico primò, nullam rem semel corruptam posse naturaliter reparari eadem numero, siue illa fuerit substantia, siue accidens. Contrariam tenere sententiam tum Platonici, tum Pythagoræi; quorum illi *palingenesiam* quandam inducebant, siue reuolutionem annorum 37000. vel ut alij volunt, 49000. Aliorum nota est *metempsychosis*, seu migratio animarum.

Alter erit tum Tiphys, & altera qua vehat Argo Delectos Heroas, erunt etiam altera bella.

Richardus verò & Scotus putant accidentia eadem posse reproduci, imò alia elementa. Contrarium censent alij omnes cum Philosopho, cuius solemniss est ea vox, quod *à priuatione ad habitum non datur regressus*.

Ratio tamen difficilis est. Primò autem sumitur ex natura ipsius rei corruptibilis, quæ ubi semel producta & corrupta est, habuit totum quod ipsi debebatur, neque amplius exigit produci. Secundò sumitur ex natura potentie actiue naturalis: illa enim nihil potest producere nisi ad quod illam determinat causa prima: sed causa prima non determinat ad reproductionem entis semel corrupti, quia multiplicatio indiuiduorum facit ad perfectionem vniuersitatis: ergo virtus actiua naturalis non reproducit res corruptas. Et colligi etiam potest ex eo quod naturaliter iudicauerint semper omnes gentes, quod mortuorum resurrectio commentitia esset & impossibilis: vnde Plinius lib. 7. cap. 55. *De reuiuiscendis corporibus promissam à Demarato vanitatem, & auida nunquam desinere mortalitatis commenta*. Et Tertullianus cap. 7. de præscript. *Ut resurrectio carnis negetur, de vna omnium Philosophorum schola sumitur*. Imò videtur certum in fide, quod mortuorum resurrectio sit per diuinam potentiam operantem supra naturam: ergo naturaliter impossibilis est reproductio rei corruptæ.

Prima ob-
iectio.

Obiicitur primò. Si aliquid obstat quominus iterum possit produci res corrupta, illud non est nisi decretum Dei, qui statuit non determinare causas secundas ad reproductionem rerum corruptarum: sed solum illud decretum non facit ut reproductio rei corruptæ sit supernaturalis: ergo non est supernaturalis. Maior est euidens, quia nec ex parte materie id potest repugnare, quæ indifferens est ad quidlibet recipiendum; nec ex parte agentis, quod etiam est indifferens ad quidlibet producendum: si enim lignum proximè dispositum sit ad formam ignis, quare non eodem modo poterit produci ignis heri corruptus, ac alius quilibet ignis? Quando embryo est perfectè organizatus, quare non eodem modo illi vniri poterit forma hominis heri mortui, ac alia quilibet anima? Denique ut producat calor heri

A corruptus, sufficit ut sit nunc eadem potentia, tum actiua, tum passiua, quæ fuit heri: atque vtrique prorsus eadem est.

Resp. quidem, quod si solum obstat decretum Dei accommodatum naturali exigentia rerum corruptibilium, tamen rerum reproductio esset aliquo modo supernaturalis, quia esset supra rerum corruptibilium naturalem exigentiam. Secundò nego solum obstat Dei decretum: tum quia potentie actiue naturales ex se non ordinantur ad reproductionem rei iam corruptæ: tum etiam quia non ponuntur semper omnes circumstantie necessariae ut talis effectus producat; cum enim in puluerem redactum est cadauer hominis, & in vermes resolutum, tunc certum est quod non solum obstat Dei decretum, ne idem resurgat homo; atque ita mortuorum resurrectio excedit vires totius nature.

Obiicitur secundò, plures legi factas à Gentilibus mortuorum resurrectiones: v. g. scribit Philostratus lib. 6. mortuos aliquot suscitatos esse ab Apollonio. Idem de Enarcho quodam narrat Plutarchus lib. de anima, de Gabieno Plinius, de Ere Armeno Plato, de Zacla Aegypto Apuleius: alij quidem de Tyndareo, Glauco, & Admeto Aesculapij ope suscitatis. Vide Delrium lib. 2. q. 29. sect. 2. qui eam in rem mira narrat. Deinde dicitur etiam esse quasdam herbas, quibus ad vitam suscitantur mortui; sic etiam naturaliter muscas notum est submersas reuiuiscere, si ponantur in cineribus tepidis; apes quoque si succo neptæ perfundantur; anguilla defectu aquarum mortuæ, si integræ in acetum iniiciantur; & permisceatur sanguis vulturis, ac sub fimo recondantur; paucos intra dies redduntur vitæ: referunt etiam Authores leunculum demortuum spiritu & voce parentis resuscitari. Idem mustellæ iuris in catulos. Avis quam Indi Vixilinum vocitant, moritur hieme; vere reuiuiscit. Narrat Epiphanius, myochum, terrestre animal, mori per sex menses, inde reuiuiscere: palumbem quoque post dies quadraginta resuscitari. Adde his bombycem vermiculum, de quo pulchre differunt Basilii & Ambrosius in hexamero. Refert etiam S. Augustinus in Psalm. 101. pelicanum suscitare proprio cruore mortuos pullos. Denique de phœnice nota historia est, non fabula, ut etiam ex Scripturis probat Ambrosius lib. de fide resurrectionis, c. 23. & Tertullianus lib. de resurrect. carnis, cap. 13. quia dicitur Iobi 29. *Quasi phœnix multiplicabo dies*. Deinde meminere huius miraculi Scriptores prophani & sacri, ut latè refert Pamelius in citatum locum Tertulliani. *Illum dico orientis alitem, de singularitate famosum, de posteritate monstruosum, qui semetipsu libenter funerans, reuocat in vitam, natali sine succedens atque decedens; iterum phœnix, ubi iam nemo; iterum ipse, quia non iam*.

Secundæ

E Resp. cum eodem Delrio, eas omnes demortuorum resurrectiones factas à Gentilibus, si non sint fabulæ, præstigijs fuisse demonis; qui vel mortuorum aliquando corpora ingreditur, & ea mouet; vel mortuos aliquando fingit, qui reuera non sunt mortui. Deinde illarum herbarum vis ad mortuos reparandos mihi est valde dubia, & si veri habet aliquid, non eadem numero reparat animalia, sed eadem specie. De phœnice, quod omnium voce celebratur, fabulosum esse putant Delrio tom. 2. adagio lib. 16. Aldrouandus lib. 12. ornithol. cap. 18. Fernandus cap. 7. didascalium. Habetur autem apud Iobum, *Quasi palma multiplicabo dies*, autem